

Tekst in fotografije: Bojan Stepančič

Leta 1997 tržišče ni premoglo niti enega digitalnega fotoaparata, ki bi lahko zagotavljal spodobno fotografijo za družinsko fotografiranje in ne bi stal celo premoženje. Leta 2010 bo analogni zrcalni refleksi fotoaparati predstavljali pravo redkost. Leta 2015 bo fotografski film domena nostalgčnih zanesenjakov.

Leto 2003. Na tržišču je poplava zrcalno refleksnih fotoaparatorov, tako profesionalnih kot amaterskih, sproti si izmišljajo nove oblike, imena, nazive in standarde za digitalne fotoaparate. Cene padajo, kvaliteta raste. Fotografija se dotakne tudi tistih, ki se do sedaj niso kaj dosti zanimali zanjo.

Digitalna fotografija dobi nove dimenzije in razsežnosti. Proizvodnja polaroidnih fotoaparatorov (fotoaparatorov za ekspresne fotografije) se zaustavi. In vendar, kaj je na digitalni fotografiji tako privlačnega, da bomo lahko že čez nekaj časa pozabili na klasično fotografijo?

Če hočete narediti fotografijo s klasičnim fotoaparatom in si ogledati končni rezultat, vam to lahko vzame kar nekaj časa. Z digitalno tehnologijo je to povsem drugače, slika se pojavi na zaslončku takoj in to v barvah, sami se lahko odločite, ali jo boste shranili, sami odločate o tem, kaj je v redu in kaj ne, končni rezultat je odraz vašega okusa, sami odločate, kaj je resnično in kaj se ne sklada z resničnostjo. Svet spominov je končno lahko takšen, kot ga vidite sami, v trenutkih, ki jih prepoznate in so vam blizu.

Takojšnja interakcija z resničnostjo vam daje občutek oblikovanja lastne usode, na slikah ni več neprijetnih grimas, rdečih oči, odsekanih glav, neostrih pojav, ljudi, ki jih ne marate, vaš svet je lahko popoln, zabava vas občutek, da ste gospodarji svoje usode, pa čeprav samo v digitalnih odsevih svoje navidezne resničnosti.

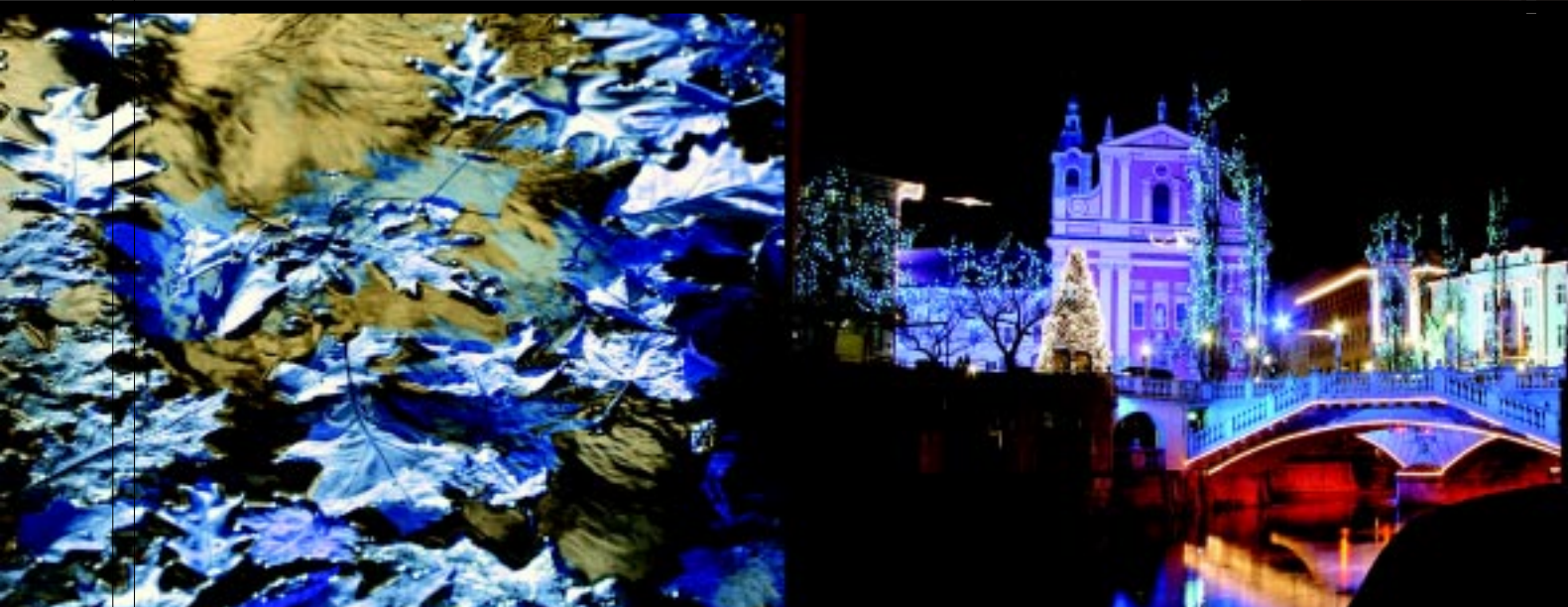
Malček digitalček

Vsekakor se digitalni fotoaparati že na prvi pogled močno razlikujejo od analognih. Najbolj vpadljive so njihove dimenzije; manjši od škatlice cigaret tehtajo ponavadi malo več kot 200 gramov, imajo svetleče se aluminijasto ohišje, so privlačnih oblik - gre skratka za ljubezen na prvi pogled in otip. Znotraj tega ohišja se skriva najnovejša tehnologija, ki v večini primerov omogoča res vrhunsko kvaliteto posnetkov.

Težko je verjeti, da po funkcijah in deloma zmožnostih takšen malček zmora skoraj isto kot njegov starejši brat analogni (zrcalni refleksi) fotoaparati, ki s pripadajočo opremo lahko tehtata tudi več kilogramov.

Vsekakor ni več **filma**, v digitalnem fotoaparatu ga je zamenjal na svetlobo občutljiv **CCD senzor**, ki barve in oblike pretvori v digitalni zapis. Občutljivost senzorja se da spremeniti tako, da v meniju nastavite občutljivost na **100** ali pa ponekod tudi **800 ASA**; premore večtočkovni sistem ostrenja, multiconski svetlomer, različne načine uporabe bliskavice, ročne, polavtomatske in avtomatske načine osvetlitve; avtomatsko ali ročno lahko prilagajate barve glede na izvir svetlobe, tako da na posnetku ni nepotrebne barvnega nadiha. Včasih je bilo to mogoče samo z uporabo posebnih filmov in filtrov, ki so bili namenjeni slikanju pri umetni svetlobi. Večinoma premorejo objektiv z **optičnim zumom** goriščnice 35 - 105mm. **Optičnega zuma** ne gre mešati z **digitalnim zumom**, ki slike v resnici ne približa, ampak jo samo izreže iz sredinskega dela ccd senzorja ter jo prikaže na zaslonu, pri tem pa se izgubi dragocena **ločljivost slike**, saj vsebuje manj **pikselov**.

Funkcije fotoaparata nastavljate preko različnih menijev in podmenijev, ki se vam prikazujejo na **lcd zaslonu** - ta se nahajata na zadnji strani fotoaparata. Zaslon se praviloma uporablja tudi pri kadriranju posnetka. Zelo pomembna je **ločljivost fotoaparata**, ki se meri v **piksljih na inčo**.

Od ločljivosti je odvisno, kako veliko fotografijo boste dejansko lahko izdelali. V praksi je za fotografijo **10x15 cm** zadosti malo več kot **1 milijon pikslov**, aparati pa jih po večini premorejo med 3 in 5 milijoni, torej več kot dovolj.

Ko ste posnetek naredili, se ta najprej shrani v spomin fotoaparata, nato pa se prenese na **spominsko kartico**. Od **notranjega spomina** fotoaparata je odvisno, koliko zaporednih posnetkov boste lahko naredili, preden se bo aparat ustavil in začel shranjevati posnetke na spominsko kartico, od **kapacitete spominske kartice** pa, koliko fotografij boste nanjo shranili. Trenutno se kapacitete gibljejo med **16 in 128 Mb**, posnetek pri polni ločljivosti fotoaparata s 3 milijoni pikslov pa znaša med 1 Mb in 2 Mb; na **128 Mb** kartico torej spravite med **60 in 120 posnetkov**. Obstajajo tudi kartice in mediji, ki imajo še večjo kapaciteto, tudi do 1 Gb, vendar jih ne podpirajo vsi fotoaparati.

Ko ste kartico napolnili s posnetki, lahko le-te preko **USB kabla** prenesete na računalnik, kartico izpraznete in veselo nadaljujete s fotografiranjem. Da bi bila obdelava fotografij na računalniku čim enostavnejša, proizvajalci ponavadi priložijo **programsko opremo**, s pomočjo katere fotografije zelo enostavno prenašate v računalnik, jih tam obdelujete in urejate v digitalne albume. Za bolj zahtevne in uka željne uporabnike pa obstajajo obširnejši programi, ki omogočajo natančno obdelavo fotografij. Tako se računalnik prelevi v pravi digitalni fotografski studio, ki nam omogoča korekcijo napak, fotomontaže, spreminjanje barv, korekcijo ostrine, kontrasta, konvertiranje v različne formate zapisa, povečevanje in pomanjševanje fotografij, izdelavo izrezov fotografij, pripravo za tisk

Še posebej v zadnjem letu je industrija digitalcev naredila velik napredek pri izdelavi **akumulatorskih baterij** in sami porabi električne energije fotoaparatorov. To je bila do sedaj slaba stran digitalcev. Sedaj zdrži digitallec z enim polnjenjem med 1 in 4 urami - in to s prižganim monitorjem, ki je največji porabnik energije v fotoaparatu.

Razlik v primerjavi z analogno tehnologijo je veliko, vendar pa ostajajo osnovni zakoni fotografiranja enaki. Še vedno obstajata **zaslonka in osvetlitveni čas** s katerima nadziramo količino svetlobe, ki pade na CCD, da slika ni presvetla ali pretemna. Z njima dosegamo kreativni efekt gibanja in globinsko ostrino, ki sta osnovi fotografije.

Spreminjata pa se pogled in dožemanje na fotografski proces, ponekod na bolje, drugje na slabše. Fotografija pridobiva predvsem na množičnosti, pojavlja se povsod, je vedno močnejši medij v našem življenju, vsakdo ima možnost biti kreativen in poskusiti nekaj svojega; potemtakem fotografija utrjuje človekovo samopodobo in kreativnost.

Za mnoge pa predstavlja fotografija samo spomin, praktičen in koristen, tudi v tem ni nič slabega in v končni fazi niti ni važno, s kakšnim fotoaparatom je bil ta spomin zabeležen: je osebni in dobro znan samo tistemu, ki si ga je izoblikoval v svoji glavi, končna slika pa se nahaja prav tam.

Za dobro fotografijo ni pogoj, da imate najsodobnejšo digitalno tehnologijo. Dobra fotografija ni odvisna od medija. Ne glede na to, kako je nastala, mora vsebovati določene vsebinske, idejne, tehnične, kreativne in osebne kvalitete, ki jih premore fotograf. Fotografu je fotoaparatur samo orodje za doseg cilja in ne cilj sam, torej ni pomembno, s čim bo naredil fotografijo, lahko pa mu tehnologija olajša pot do cilja.

